

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філософський факультет
Кафедра історії філософії

Затверджено
на засіданні кафедри історії філософії
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри А.Й. Дахній

**Силабус з навчальної дисципліни «Феномен дозвілля в світовій філософії»,
яка викладається в межах ОПІ першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 033 – філософія**

ФЕНОМЕН ДОЗВІЛЛЯ В СВІТОВІЙ ФІЛОСОФІЇ

2022-2023 навчальний рік

Назва курсу	Феномен дозвілля в світовій філософії
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра історії філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 033 Філософія
Викладач	Хамар Уляна Вікторівна, кандидат філософських наук, доцент
Контактна інформація викладача	ulyana.khamar@lnu.edu.ua 239-41-50 (кафедра історії філософії)
Консультації по курсу відбуваються	щопонеділка, 11.30-13.00 год. (філософський факультет, вул. Університетська, 1, аудиторія 303 – кафедра історії філософії) онлайн-консультації через Microsoft Teams (за попередньою домовленістю)
Сторінка курсу	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=4212

Інформація про курс	Курс «Феномен дозвілля в світовій філософії» є дисципліною вільного вибору студента зі спеціальності « <i>філософія</i> » для освітньої програми <i>ФІЛОСОФІЯ</i> , яка викладається в 4 семестрі в обсязі 6-ти кредитів за ECTS
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для розуміння витоків зародження та розвитку феномену дозвілля, історико-філософських концепцій та підходів до його осмислення, еволюції взаємовідношення праці та дозвілля як основних видів діяльності людини, його форм та практик організації в світовій філософії. У процесі опанування курсу студенти матимуть змогу ознайомитись із філософським осмисленням феномену дозвілля від античності до сьогодення. Ознайомлення зі знаннями анотованого курсу дасть змогу на конкретному матеріалі усвідомити зв'язки між філософією, теоретичним та практичним пізнанням в конкретній галузі знань та практикою. Перевага курсу полягає в тому, що емпірична, практична основа філософських узагальнень є загальнодоступним знанням, відомим кожному з особистої практики. Зважаючи на це, осмислення зв'язків філософії з практикою є максимально ефективним, ґрунтоване на особистому досвіді кожного студента.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Феномен дозвілля в світовій філософії» є: ознайомлення студентів із тим як практика (один з її видів) стає підставою для філософських узагальнень та зворотнє творення стереотипів практичної діяльності сформованим світоглядом; формування у студентів цілісного уявлення про форми і зміст дозвілля та вільного часу людини в історико-філософській ретроспективі, зумовлені культурно-історичними та національними особливостями; формування у студентів філософської культури мислення, шляхом долучення їх до світоглядної та методологічної культури; осмислення ролі дозвілля та його різновидів в житті сучасної людини.
Література для вивчення дисципліни	<i>Основна література:</i> <i>Додаткова література:</i>
Тривалість курсу	180 год.
Обсяг курсу	80 аудиторних години (32 год. – лекції, 48 год. – семінарські заняття), 100 год. – самостійна робота

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення курсу «Феномен дозвілля в світовій філософії» студент буде <i>знати</i>: основні історико-філософські підходи до дефініції понять <i>дозвілля, вільний час, відпочинок, розваги та праця</i>, їх співвідношення; парадигмальні засади розвитку дозвілля в теоретико-рефлексивному відтворенні; генезу, типологізацію та зв'язки парадигмальних процесів у контексті феномену дозвілля; класифікацію <i>дозвілля</i> та історико-філософські закономірності становлення феномену; специфіку організації дозвіллевої діяльності у різні історико-філософські періоди; соціальне та культурне значення феномену дозвілля для сучасної людини.</p> <p><i>вміти</i>: критично аналізувати концепції вивчення феномену дозвілля світовою філософією та робити ґрунтовні смислові узагальнення; відслідковувати змістовне наповнення дозвілля та його значення в житті людини, а також здійснювати порівняльний аналіз дозвіллевих практик у різні історико-філософські періоди; володіти науковою термінологією, застосовною у процесі вивчення феномену дозвілля в світовій філософії та практичними знаннями щодо ефективних способів проведення дозвілля у своїй віковій групі; класифікувати основні види дозвілля та визначати тенденції світової та вітчизняної дозвіллевої індустрії; свідомо встановлювати відношення підпорядкування фахових знань більш загальним філософським концепціям; творчо аналізувати явища і процеси навколишньої дійсності; добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p>
	<p>ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ФК2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення. ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків. ФК5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення. ФК6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано. ФК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки. ФК8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК9. Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи. ФК10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.</p>

	<p>ФК14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>ПРН2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.</p> <p>ПРН3. Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.</p> <p>ПРН4. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.</p> <p>ПРН7. Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.</p> <p>ПРН8. Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання.</p> <p>ПРН10. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури.</p> <p>ПРН11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.</p> <p>ПРН12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.</p> <p>ПРН15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p>
Ключові слова	Дозвілля, праця, вільний час, відпочинок, розваги, Античність, Середньовіччя, Відродження, Новий час, Просвітництво, Новітня філософія, сучасне дозвілля, вітчизняне дозвілля, дозвілля молоді, дозвілля студентів, масова культура.
Формат курсу	Очний, проведення лекцій, семінарських занять та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Теми курсу подано у додатку (схемі курсу)
Підсумковий контроль, форма	Залік в 4 семестрі
Пререквізити	Для вивчення курсу «Феномен дозвілля в світовій філософії» студенти потребують знання фундаментальних історико-філософських курсів (історія східної філософії, історія античної філософії, історія середньовічної філософії) та базових знань із всесвітньої історії та історії світової культури

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Лекції, групові проекти, дискусії, презентації</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Мультимедійний проектор для демонстрування презентацій; програмне забезпечення для використання ресурсів електронного курсу в системі Moodle; технічне обладнання та програмне забезпечення для проведення онлайн консультацій (Microsoft Teams)</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Алгоритм оцінювання знань студентів із дисципліни «Феномен дозвілля в світовій філософії» є таким. Підсумкова максимальна кількість балів за курс «Феномен дозвілля в світовій філософії» = 100 балів. Складовими поточної успішності є такі види робіт: семінарські заняття (усні відповіді), написання рефератів (творчих робіт), написання контрольної-модульних робіт (розгорнуті питання та тести).</p> <p><i>Семінарське заняття (оцінюється від 1 до 10 балів):</i> вимоги до учасників семінарського заняття: обов'язково прочитати текст першоджерела та рекомендовану додаткову літературу; підготуватися до виступу з кожного питання плану семінарського заняття; викладати думки своїми словами, а не завченими фразами, формулюваннями; будувати виступ згідно з планом, користуючись конспектом лише в разі цитування першоджерел; враховувати, що кожен виступ має складатися з трьох частин: вступу, основної частини і висновку; задати колегам додаткові запитання; для підтвердження або ж спростування тієї чи іншої тези наводити аргументи (цитати з тексту першоджерела, або думки, істинність яких обґрунтована).</p> <p><i>Реферат (творча робота) (оцінюється від 1 до 10 балів):</i> методичні вказівки до написання реферату (творчої роботи): реферат повинен складатися зі: змісту, вступу, основної частини (розділи), висновків, списку використаної літератури. У вступі необхідно: а) обґрунтувати актуальність обраної теми; б) показати ступінь розробленості даної теми; в) сформулювати завдання дослідження. В основній частині потрібно подати короткі біографічні відомості про мислителя, передати зміст його основних ідей, обґрунтувати їх актуальність. У висновках потрібно підсумувати результати дослідження. Список використаної літератури оформити відповідно до вимог: обсяг реферату 10-12 сторінок, друкований (формат А-4; інтервал 1; розмір шрифту – 14).</p> <p><i>Контрольно-модульна робота (оцінюється від 1 до 10 балів)</i> може бути сформованою з питань, які потребують розгорнутих відповідей і змістовно стосуються теми, підсумком якої і є контрольна робота.</p>

Контроль знань може відбуватися і шляхом тестування, яке також є підсумковим стосовно певної теми.

Поточна успішність за семестр вираховується наступним чином. Усі студенти (окрім тих, які навчаються за індивідуальним планом) зобов'язані упродовж семестру відвідувати лекції, активно працювати на семінарських заняттях, писати реферати (чи творчі роботи), виконувати контрольні-модульні завдання. Усі види виконаних упродовж семестру робіт оцінюватимуться від 1 до 10 балів.

0-4 б. – виставляється, якщо: студент не володіє матеріалом курсу «Феномен дозвілля в світовій філософії» і не орієнтується в його проблематиці; при спробі викладу матеріалу припускається грубих помилок; не може самостійно зробити висновки та узагальнення; не прослідковує зв'язку аналізованих проблем з практикою;

5-6 б. – виставляється, якщо: студент в основному володіє фактичним матеріалом курсу, але в окремих аспектах питань припускається суттєвих помилок; не в змозі самостійно висновувати, узагальнювати, поєднувати теоретичні знання з практикою; виклад матеріалу утруднений, неповною мірою використовується категоріальний апарат навчальної дисципліни;

7-8 б. – виставляється, якщо: студент володіє фактичним матеріалом курсу але припускається окремих, несуттєвих помилок; висновки і узагальнення зроблені ним не є вичерпними; відсутні посилання на додаткову літературу; практичне застосування теоретичних знань є нечітким;

9-10 б. – виставляється, якщо: студент у повному обсязі володіє матеріалом навчального курсу; вільно і логічно-аргументовано висвітлює навчальну проблему; під час відповіді на питання посилається на рекомендовану програмою курсу додаткову літературу; вміє показати методологічне значення філософських теорій, вчень і концепцій для вибору шляхів вирішення конкретних науково-природничих або соціально-політичних проблем.

У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх отриманих оцінок та множиться на коефіцієнт 10. У підсумку отримуємо бали за поточну успішність упродовж семестру. Для зарахування заліку «автоматично» студент повинен набрати за семестр більше 51 б.

Оцінювання знань студента ґрунтується на таких критеріях:

«зараховано» (51 – 100 б.) – виставляється, якщо: студент у повному обсязі володіє матеріалом навчального курсу; вільно і логічно-аргументовано висвітлює навчальну проблему; під час відповіді на питання посилається на рекомендовану програмою курсу додаткову літературу; вміє показати методологічне значення філософських теорій, вчень і концепцій для вибору шляхів вирішення конкретних науково-природничих або соціально-політичних проблем;

«незараховано» (0 – 50 б.) – виставляється, якщо: студент не володіє матеріалом курсу «Феномен

	<p>дозвілля в світовій філософії» і не орієнтується в його проблематиці; при спробі викладу матеріалу припускається грубих помилок; не може самостійно зробити висновки та узагальнення; не прослідковує зв'язку аналізованих проблем з практикою.</p> <p>Академічна доброчесність: роботи студентів повинні бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Студенти повинні відвідувати усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на семінарському занятті, самостійній роботі та бали підсумкового контролю (залік). При цьому обов'язково враховується присутність на заняттях та активність студента під час семінарського заняття; неприпустимими є пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням; списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення поняття «дозвілля»: історико-філософське підґрунтя дефініції. 2. Актуальність теоретичного обґрунтування феномену дозвілля в філософії. 3. Роль дозвілля в духовному світі людини. Соціально-культурна цінність дозвілля. 4. Концепції вивчення дозвілля. 5. Походження парадигми «працівника» (Антисфен-кінік-працелюбець). Риси характеру «працелюбця». 6. Ручна та інтелектуальна праця як «всезагальна зайнятість». 7. Концепція неробства в контексті дозвілля як стану душі. 8. Модель Й. Піпера «трьох видів праці» (праця як діяльність, як зусилля (заробіток), соціальна повинність) та відповідних видів дозвілля.

9. Аспекти вивчення феномену дозвілля.
10. Умови формування парадигми дозвілля.
11. Концепції вивчення дозвілля: часова, діяльнісна, психологічна, функціональна.
12. Концепція вільного часу. Класифікація видів діяльності людини у вільний час.
13. Співвідношення понять: дозвілля-праця; дозвілля, вільний час, відпочинок та розваги.
14. Дозвілля в архаїчній Греції: становлення феномену у творах Гомера «Іліада» та «Одіссея» і Гесіода «Теогонія», «Роботи і дні».
15. Трактатування феномену дозвілля Сократом.
16. Орфіки про роль дозвілля у житті людини (Мімнерм, Сапфо, Анакреон, Феокрит).
17. Цінності античного дозвілля як соціально-культурна система.
18. Типологія дозвіллевих форм Античності.
19. Дозвілля як складова онтології моделі ідеальної держави Платона.
20. Проблеми дозвілля в філософській спадщині Аристотеля.
21. Засади філософії Епікура як підґрунтя епікурейського ідеалу дозвілля.
22. Розв'язок проблеми «суспільна справа-дозвілля» філософами Стародавнього Риму.
23. Особливості та джерела культури Середньовічної Європи. Антагонізм античної та християнської культур.
24. Традиції формування уявлень про дозвілля в Середньовічній філософії.
25. Співвідношення понять «дозвілля» та «праця» в добу Середньовіччя: «життя споглядальне» та «життя діяльне».
26. Апологети про ідеальне наповнення дозвілля.
27. Дихотомія земного та небесного як основа середньовічного дозвілля у філософській спадщині Августина.
28. Критерії дозвілля у філософії Аврелія Августина.
29. Северин Боецій про роль дозвілля у житті людини.
30. Етика праці та дозвілля в епоху Ренесансу.
31. Антропоцентрична парадигма дозвілля Відродження.
32. Гуманістичний ідеал дозвілля, його наповнення.
33. Ренесансне сприйняття дозвілля в контексті часу.
34. Ідеал ренесансного дозвілля в філософії Лоренцо Валли.
35. Марсіліо Фічіно про напрями дозвілля.

	<p>36. Аналіз «Промови про гідність людини» Піко делла Мірандоли.</p> <p>37. Аналіз твору Дж. Бруно «Вигнання переможного звіра».</p> <p>38. Співвідношення праці та дозвілля в утопічних моделях ренесансних філософів.</p> <p>39. Зміна видів та форм дозвілля у філософії Нового часу.</p> <p>40. Культурні особливості епохи Просвітництва та їх роль у формуванні дозвіллевої практики людини.</p> <p>41. Зміна відношення до дозвілля в постіндустріальному суспільстві (зміна просвітницької моделі культури на гедоністичну концепцію).</p> <p>42. Уявлення Дж. Лока про дозвілля як запоруку виховання людини.</p> <p>43. Взаємозв'язок ідеального та соціального як умова здійснення американського просвітницького ідеалу дозвілля (Т. Джефферсон, Б. Франклін).</p> <p>44. Філософія дозвілля Ж.-Ж. Руссо («Листи до Д'Аламбера про видовища», «Роздуми про науки та мистецтва», «Про походження і засади нерівності серед людей», «Еміль, або про виховання»).</p> <p>45. І. Кант про роль дозвілля у виховному процесі («Про педагогіку»).</p> <p>46. Культурно-просвітницька діяльність у дозвіллі України.</p> <p>47. Трансформація європейського дозвілля у ХХ столітті.</p> <p>48. Дозвілля народів світу.</p> <p>49. Сучасні технології культурно-дозвіллевої діяльності.</p> <p>50. Виховний аспект культури сучасного дозвілля.</p> <p>51. Дозвілля як сфера життєдіяльності сучасної молоді.</p> <p>52. Роль освіти у формуванні дозвілля сучасного українця.</p> <p>53. Культура дозвілля сучасного студента.</p> <p>54. Інтернет-дозвілля молоді.</p> <p>55. Значення дозвілля у житті сучасної людини.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу «Феномен дозвілля в світовій філософії»

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Матеріали	Література	Завдання, год	Термін виконання
Тиждень 1 2 год.	Тема1. Теоретичний вимір феномену дозвілля (1) 1. Становлення поняття «дозвілля»: історико-філософське підґрунтя дефініції. 2. Актуальність теоретичного обґрунтування феномену дозвілля в філософії. 3. Роль дозвілля в духовному світі людини. Соціально-культурна цінність дозвілля. 4. Концепції вивчення дозвілля.	Лекція 1	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література: 1,2,7,10,13</i> <i>Додаткова література: 18,26,30</i>	Опрацювати теми: 1. Взаємозв'язок дозвілля та стилю життя. 2. Роль дозвілля у соціальній мобільності. 3. Роль освіти у формуванні дозвіллевих практик. 7 год.	до семінарського заняття
Тиждень 1 2 год.	Тема1. Аналіз праці Йозефа Піпера «Дозвілля – основа культури» (1) 1. Реконструкція поняття «дозвілля», починаючи з найдавніших часів. 2. Походження парадигми «працівника» (Антисфен-кінік-працелюбець). Риси характеру «працелюбця». 3. Ручна та інтелектуальна праця як «всезагальна зайнятість».	Семінарське заняття 1	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 1,2,7,10,13</i> <i>Додаткова література: 28,29,31</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.	
Тиждень 1 2 год.	Тема1. Аналіз праці Йозефа Піпера «Дозвілля – основа культури» (2) 1. Концепція неробства в контексті дозвілля як стану душі. 2. Модель Й. Піпера «трьох видів праці» (праця як діяльність, як зусилля (заробіток), соціальна повинність) та відповідних видів дозвілля. 3. «Тиша» в дефініції дозвілля як форми тиші.	Семінарське заняття 2	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 1,2,7,10,13</i> <i>Додаткова література: 28,29,31</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.	

Тиждень 2 2 год.	Тема 1. Теоретичний вимір феномену дозвілля (2) 1. Аспекти вивчення феномену дозвілля. 2. Умови формування парадигми дозвілля. 3. Дозвілля, вільний час, відпочинок та розваги: співвідношення понять. 4. Концепція вільного часу. Класифікація видів діяльності людини у вільний час.	Лекція 2	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література: 1,2,7,10,13</i> <i>Додаткова література: 18,26,30</i>	Опрацювати теми: 1. Фактор часу в житті людини. 2. Дозвілля та народний характер. 3. Темпоральні характеристики культури дозвілля. 7 год.	до семінарського заняття
Тиждень 2 2 год.	Тема 2. Концептуальні основи вивчення феномену дозвілля 1. Основні підходи до дефініції поняття «дозвілля». 2. Концепції вивчення дозвілля: часова, діяльнісна, психологічна, функціональна. 3. Співвідношення понять: дозвілля-праця; дозвілля, вільний час, відпочинок та розваги. 4. Концепція вільного часу. Класифікація видів діяльності людини у вільний час.	Семінарське заняття 3	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 1,2,7,10,13</i> <i>Додаткова література: 18,26,30</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.	
Тиждень 3 2 год.	Тема 2. Філософія дозвілля в добу Античності (1) 1. Дозвілля як історико-філософська проблема. 2. Дозвілля в архаїчній Греції: становлення феномену у творах Гомера «Іліада» та «Одіссея» і Гесіода «Теогонія», «Роботи і дні». 3. Орфіки про роль дозвілля у житті людини (Мімнерм, Сапфо, Анакреон, Феокрит).	Лекція 3	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література: 2,4,7,10, 11,12,14,15</i> <i>Додаткова література: 2,3,4,9,11, 12,13,14,15,16,21,22,25, 27,33</i>	Опрацювати теми: 1. Дозвілля як «філософія життя» в Античності. 2. Класичний ідеал дозвілля («Політика» Аристотеля). 3. Організація суспільного дозвілля в Античності. 7 год.	до семінарського заняття
Тиждень 3 2 год.	Тема 3. Дозвілля як «філософія життя» в добу Античності (1) 1. Дозвілля в архаїчній Греції: становлення феномену у творах Гомера «Іліада» та «Одіссея» і Гесіода «Теогонія», «Роботи і дні»: • реконструкція соціальної та	Семінарське заняття 4	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 2,4,7,10, 11,12,14,15</i> <i>Додаткова література: 2,3,4,9,11, 12,13,14,15,16,21,22,25, 27,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	

	культурної значущості феномену дозвілля в творах Гомера «Іліада» та «Одіссея»: дозвілля як факт відмінностей між греком і рабом; роль спортивно-дозвіллевих практик греків; корисне та «некорисне» дозвілля.					
Тиждень 3 2 год.	Тема 3. Дозвілля як «філософія життя» в добу Античності (2) 1.Цінність дозвілля у працях Гесіода «Теогонія» та «Роботи і дні»: міф про історію людства; роль праці у становленні дозвілля. 2. Орфіки про роль дозвілля у житті людини (Мімнерм, Сапфо, Анакреон, Феокрит).	Семінарське заняття 5	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 2,4,7,10, 11,12,14,15</i> <i>Додаткова література:2,3,4,9,11, 12,13,14,15,16,21,22,25, 27,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тиждень 4 2 год.	Тема 2. Філософія дозвілля в добу Античності (2) 1. Цінності античного дозвілля як соціально-культурна система. 2. Типологія дозвіллевих форм Античності. 3. Трагування феномену дозвілля Сократом.	Лекція 4	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література: 2,4,7,10, 11,12,14,15</i> <i>Додаткова література:2,3,4,9,11, 12,13,14,15,16,21,22,25, 27,33</i>	Опрацювати теми: 1. Принципи грецького дозвілля. 2. Дозвілля як соціокультурне явище Стародавнього Риму. 3. Трагування «бездіяльного дозвілля» у Стародавньому Римі. 7 год.	до семінарського заняття
Тиждень 4 2 год.	Тема 3. Дозвілля як «філософія життя» в добу Античності (3) 1. Типи дозвілля в добу Античності. 2. Трагування феномену дозвілля Сократом (дозвілля як «дорогоцінне надбання; заняття на дозвіллі та їхня роль; життя у дозвіллі зі Сократом; значення дозвілля для досягнення етичного ідеалу).	Семінарське заняття 6	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 2,4,7,10, 11,12,14,15</i> <i>Додаткова література:2,3,4,9,11, 12,13,14,15,16,21,22,25, 27,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тиждень 5	Тема 2. Філософія дозвілля в добу Античності (3)	Лекція 5	Презентація. Навчально-	<i>Основна література: 2,4,7,10,</i>	Опрацювати теми: 1.Варіативні	до семінарського

2 год.	1. Дозвілля як складова онтології моделі ідеальної держави Платона. 2. Проблеми дозвілля в філософській спадщині Аристотеля.		методичні матеріали	11,12,14,15 <i>Додаткова література:</i> 2,3,4,9,11, 12,13,14,15,16,21,22,25, 27,33	компоненти античного дозвілля. 2. Реконструкція вищого дозвілля в піфагорійському міфівченні. 3. Соціальний статус античного дозвілля. 7 год.	заняття
Тиждень 5 2 год.	Тема 3. Дозвілля як «філософія життя» в добу Античності (4) 1. Дозвілля як складова онтології моделі ідеальної держави Платона: <ul style="list-style-type: none"> • небесне походження дозвілля; • дозвілля філософів; • соціальна відповідальність філософів за дозвілля та виховання; • узгодження свободи вибору та дозвілля людини в ідеальній державі Платона; • місце мистецтва у заповненні дозвілля. 	Семінарське заняття 7	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література:</i> 2,4,7,10, 11,12,14,15 <i>Додаткова література:</i> 2,3,4,9,11, 12,13,14,15,16,21,22,25, 27,33	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тиждень 5 2 год.	Тема 3. Дозвілля як «філософія життя» в добу Античності (5) 1. Філософія дозвілля Аристотеля: <ul style="list-style-type: none"> • мета дозвілля, згідно з Аристотелем; • класифікація дозвілля: розваги-рекреація-роздуми; виховання чеснот громадян як умова «високого дозвілля»; • дозвілля вільнонароджених та рабів; • вплив держави на формування дозвілля громадян; • матеріальні блага як умова якості дозвілля громадян; 	Семінарське заняття 8	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література:</i> 2,4,7,10, 11,12,14,15 <i>Додаткова література:</i> 2,3,4,9,11, 12,13,14,15,16,21,22,25, 27,33	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	

	<ul style="list-style-type: none"> свобода як умова реалізації дозвілля). 					
<p>Тиждень 6 2 год.</p>	<p>Тема 2. Філософія дозвілля в добу Античності (4)</p> <p>1. Засади філософії Епікура як підґрунтя епікурейського ідеалу дозвілля:</p> <ul style="list-style-type: none"> богоподібне життя на землі; відсутність страху перед смертю, задоволення як вище благо; ідеал людини). <p>2. Розв'язок проблеми «суспільна справа-дозвілля» філософами Стародавнього Риму.</p>	<p>Лекція 6</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i> 2,4,7,10, 11,12,14,15 <i>Додаткова література:</i>2,3,4,9,11, 12,13,14,15,16,21,22,25, 27,33</p>	<p>Опрацювати теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> Соціально-політична роль дозвілля у Стародавньому Римі. Дозвілля як умова повноцінного інтелектуального життя грека. Темпоральні характеристики феномену дозвілля. <p>7 год.</p>	<p>до семінарського заняття</p>
<p>Тиждень 6 2 год.</p>	<p>Тема 3. Дозвілля як «філософія життя» в добу Античності (6)</p> <p>1. Засади філософії Епікура як підґрунтя епікурейського ідеалу дозвілля.</p> <p>2. Розв'язок проблеми «суспільна справа-дозвілля» філософами Стародавнього Риму:</p> <ul style="list-style-type: none"> вплив зовнішніх умов на трансформацію семантики дозвілля; бачення Цицерона щодо соціально-політичного значення дозвілля (роль пізнавальної діяльності щодо державних інтересів); Сенека про ідеал дозвілля як філософське споглядання (критика моделі тогочасного дозвілля; співвідношення життя активного та споглядального; умови справжнього дозвілля; критика бездіяльного дозвілля); тлумачення Епіктетом дозвілля як засобу самовдосконалення (вирішення проблеми «праця- 	<p>Семінарське заняття 9</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 2,4,7,10, 11,12,14,15 <i>Додаткова література:</i>2,3,4,9,11, 12,13,14,15,16,21,22,25, 27,33</p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів</p>	

	дозвілля»).					
Тиждень 7 2 год.	Тема 3. Феномен дозвілля в релігійній картині світу доби Середньовіччя 1. Особливості та джерела культури Середньовічної Європи. Антагонізм античної та християнської культур. 2. Традиції формування уявлень про дозвілля в Середньовічній філософії. 3. Співвідношення понять «дозвілля» та «праця» в добу Середньовіччя: «життя споглядальне» та «життя діяльне». 4. Апологети про ідеальне наповнення дозвілля. 5. Дихотомія земного та небесного як основа середньовічного дозвілля у філософській спадщині Августина.	Лекція 7	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література:1,2,4,6,7,10</i> <i>Додаткова література:18,32,33</i>	Опрацювати теми: 1. Середньовічні умови формування дозвіллевої поведінки людини. 2. Різновиди дозвілля у різних верств середньовічного суспільства. 3. Вплив просторово-часових уявлень на дозвіллеву поведінку середньовічної людини. 4. Дозвілля міського населення Західної Європи в епоху Середньовіччя. 7 год.	до семінарського заняття
Тиждень 7 2 год.	Тема 4. Філософія дозвілля у добу Середньовіччя (1) 1. Означення ролі дозвілля в Середньовічній філософії. 2. Критерії дозвілля у філософії Аврелія Августина (утилітарність, істинність і здатність приносити насолоду; ораторське мистецтво як інструмент популяризації християнського вчення; музика та духовний спів як шлях до блаженного життя; оцім як шлях пошуку мудрості).	Семінарське заняття 10	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література:1,2,4,6,7,10</i> <i>Додаткова література:18,32,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тиждень 7 2 год.	Тема 4. Філософія дозвілля у добу Середньовіччя (2) 1. Ідея «двох світів» Аврелія Августина як засада формування дозвілля («Про Град Божий»).	Семінарське заняття 11	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література:1,2,4,6,7,10</i> <i>Додаткова література:18,32,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	

	2. Северин Боецій про роль дозвілля у житті людини (діяльність людини: заняття державними справами та власне дозвілля).					
Тиждень 8 2 год.	Тема 4. Феномен дозвілля в філософії Ренесансу (1) 1. Засади ренесансного дозвілля. 2. Зміст гуманістичного ідеалу дозвілля епохи Ренесансу. 3. Ідеал споглядального дозвілля на природі (Ф. Петрарка).	Лекція 8	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література: 1,4,7,10,11, 12,13</i> <i>Додаткова література: 6,33</i>	Опрацювати теми: 1. Культурне середовище як передумова формування ренесансної особистості. 2. Самопізнання як передумова ренесансного дозвілля. 3. Фактор часу в дозвіллевому житті людини. 6 год.	
Тиждень 8 2 год.	Тема 5. Феномен дозвілля в філософії Ренесансу (1) 1. Засади ренесансного дозвілля: • самопізнання; • пізнання навколишнього світу та Бога; • ключова роль раціонального початку людини; • культивування удосконалення людини; • чинники формування особи (моральний, релігійний, соціальний). 2. Дихотомія як підґрунтя концепції ідеального дозвілля Ф. Петрарки (аналіз праць Ф. Петрарки «Про усамітнене життя» та «Про монашеське дозвілля») (життя споглядальне – життя активне громадянське, середньовічний аскетизм і гуманістична життєрадісність, схоластика й гуманізм, відкидання радощів земного буття та визнання краси світу й людини).	Семінарське заняття 12	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 1,4,7,10,11, 12,13</i> <i>Додаткова література: 6,10,19,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тиждень 9	Тема 4. Феномен дозвілля в філософії	Лекція 9	Презентація.	<i>Основна</i>	Опрацювати теми:	до

2 год.	Ренесансу (2) 1. Антропоцентрична парадигма дозволяла епохи Відродження. 2. Умови формування ренесансного типу дозволяла. 3. Ренесансне сприйняття дозволяла в контексті часу. 4. Етика праці та дозволяла в епоху Ренесансу.		Навчально-методичні матеріали	<i>література:1,4,7,10,11,12,13</i> <i>Додаткова література:6,33</i>	1. Моральні та етичні виміри дозволяла ренесансних гуманістів. 2. Аксиологія дозволяла з позицій ренесансної філософії. 6 год.	семінарського заняття
Тижень 9 2 год.	Тема 5. Феномен дозволяла в філософії Ренесансу (2) 1. Ідеал ренесансного дозволяла в філософії Лоренцо Валли. 2. Марсіліо Фічіно про напрями дозволяла. 3. Аналіз «Промови про гідність людини» Піко делла Мірандоли.	Семінарське заняття 13	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література:1,4,7,10,11,12,13</i> <i>Додаткова література:6,10,19,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тижень 9 2 год.	Тема 5. Феномен дозволяла в філософії Ренесансу (3) 1. Аналіз твору Дж. Бруно «Вигнання переможного звіра». 2. Співвідношення праці та дозволяла в утопічних моделях ренесансних філософів (Т. Кампанелла, Т. Мор).	Семінарське заняття 14	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література:1,4,7,10,11,12,13</i> <i>Додаткова література:6,10,19,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тижень 10 2 год.	Тема 5. Раціоналістична парадигма дозволяла в філософії Нового часу 1. Зміна видів та форм дозволяла у філософії Нового часу. Передумови становлення професійної сфери дозволяла. 2. Традиційні форми публічного народного дозволяла Нового часу, умови його проведення. 3. Передумови виникнення нових форм дозволяла практик в епоху Нового часу. 3. Вплив комунікаційної революції на проведення дозволяла практик населення. 4. Трактатування тріади «фізична праця-дозволяла-праця інтелектуальна.	Лекція 10	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література:1,2,3,5,8,9,10,12</i> <i>Додаткова література:1,7,8,20,34</i>	Опрацювати теми: 1. Комерціалізація дозволяла практик народу у Новий час. 2. Революційне перетворення праці у Новий час. 6 год.	до семінарського заняття

Тиждень 10 2 год.	Тема 6. Раціоналістична парадигма дозвілля в філософії Нового часу 1. Форми дозвіллевих практик в епоху Нового часу. 2. Уявлення Дж. Лока про дозвілля як запоруку виховання людини. 3. Діяльнісний аспект дозвілля у трактуванні Дж. Лока. 4. Дж. Лок щодо наповнення вільного часу. 5. Дж. Лок щодо дозвілля, спрямованого на удосконалення розуму.	Семінарське заняття 15	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література:</i> 1,2,3,5,8,9, 10,12 <i>Додаткова література:</i> 1,7,8,20,34	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тиждень 11 2 год.	Тема 6. Феномен дозвілля в філософії Просвітництва 1. Культурні особливості епохи Просвітництва та їх роль у формуванні дозвіллевої практики людини. 2. Ж.-Ж. Руссо про принципи, які впливають на дозвіллеву поведінку людини. 3. Зміна відношення до дозвілля в постіндустріальному суспільстві (зміна просвітницької моделі культури на гедоністичну концепцію).	Лекція 11	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література:</i> 1,2,3,5,8,9, 10,12 <i>Додаткова література:</i> 1,7,8,20,34	Опрацювати теми: 1. Відмова від праці як ознака високого соціального статусу людини. 2. Дозвілля та вільний час як благо міської культури. 5 год.	до семінарського заняття
Тиждень 11 2 год.	Тема 7. Феномен дозвілля в філософії Просвітництва (1) 1. Взаємозв'язок ідеального та соціального як умова здійснення американського просвітницького ідеалу дозвілля (Т. Джефферсон, Б. Франклін). 2. І. Кант про роль дозвілля у виховному процесі («Про педагогіку»).	Семінарське заняття 16	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література:</i> 1,2,3,5,8,9, 10,12 <i>Додаткова література:</i> 1,7,8,20,34	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тиждень 11 2 год	Тема 7. Феномен дозвілля в філософії Просвітництва (2) 1. Засади філософії дозвілля Ж.-Ж. Руссо. 2. Аналіз праць Ж.-Ж. Руссо «Листи до Д'Аламбера про видовища», «Роздуми про науки та мистецтва», «Про походження і засади нерівності серед людей», «Еміль, або про виховання».	Семінарське заняття 17	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література:</i> 1,2,3,5,8,9, 10,12 <i>Додаткова література:</i> 1,7,8,20,34	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	

Тижень 12 2 год	Тема 7. Феномен дозвілля: теоретичні рефлексії XIX ст. 1. Співвідношення праці та дозвілля у посткласичних рефлексіях. 2. Змістовне наповнення феномену дозвілля у XIX ст. 3. Прагматичний підхід оцінювання дозвіллевої поведінки людини. 4. Дефініція К. Маркса щодо вільного часу як часу дозвілля та часу піднесеної діяльності.	Лекція 12.	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література: 1,3,4,5,10,11</i> <i>Додаткова література: 6,7,8</i>	Опрацювати теми: 1. Вплив «духу капіталізму» В. Зомбарта на еволюцію дозвілля. 2. Осмислення категорії «час» як мірила праці. 6 год.	До семінарського заняття
Тижень 12 2 год	Тема 8. Феномен дозвілля: теоретичні рефлексії XIX ст. 1. Осмислення права на дозвілля крізь призму права на працю. 2. Обґрунтування ролі дозвілля у контексті відношення «праця – вільний час» (М. Арнольд і Г. Тард). 3. Дозвілля як показник культурного статусу людини (А. Шопенгауер).	Семінарське заняття 18	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 1,3,4,5,10,11</i> <i>Додаткова література: 6,7,8</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тижень 13 2 год.	Тема 8. Філософія сучасного дозвілля (1) 1. Гра на дозвіллі – як фундаментальна категорія життя людини (аналіз праці Й. Гейзінга «Номо Ludens») 2. Ф. Юнгер про зміни у співвідношенні «праця-дозвілля».	Лекція 13	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література: 2,3,5,8,10,11</i> <i>Додаткова література: 5,7,8,32,33</i>	Опрацювати теми: 1. Дозвілля як стиль життя сучасної людини. 2. Небезпеки сучасності, створені дозвіллям. 5 год.	до семінарського заняття
Тижень 13 2 год.	Тема 9. Філософія сучасного дозвілля (1) 1. Роль феномену дозвілля в Новітній час. 2. Аналіз праць «Дегуманізація мистецтва» та «Бунт мас» (Х. Ортега-і-Гассет).	Семінарське заняття 19	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 1, 2,3,5,8,10,11</i> <i>Додаткова література: 5,7,8,32,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тижень 13 2 год.	Тема 9. Філософія сучасного дозвілля (2) 1. Вплив соціально-економічних і технологічних чинників на формування дозвілля. 2. Компаративний аналіз понять «свобода»	Семінарське заняття 20	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 2,3,5,8,10,11</i> <i>Додаткова література: 5,7,8,32,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	

	та «дозвілля» в античному та сучасному суспільствах (аналіз праці Х. Арендт «Vita active, або Про діяльне життя»).					
Тиждень 14 2 год.	Тема 8. Філософія сучасного дозвілля (2) 1. Вплив комерційних розважальних дозвіллевих практик на формування самотньої людини. 2. Феномен дозвілля як компенсаційний засіб (Х. Дурант, Ж. Фрідман).	Лекція 14	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література: 2,3,5,8,10,11</i> <i>Додаткова література: 5,7,8,32,33,34</i>	Опрацювати теми: 1. Роль масового дозвілля в адаптації феноменів високої культури. 2. Дж. Тойнбі про невідповідність між кількістю та якістю дозвілля. 6 год.	до семінарського заняття
Тиждень 14 2 год.	Тема 9. Філософія сучасного дозвілля (3) 1. Аналіз праці К. Ясперса «Духовна ситуація часу». 2. Ж. Дюмазед'є про виховні можливості дозвілля.	Семінарське заняття 21	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 2,3,5,8,10,11</i> <i>Додаткова література: 5,7,8,32,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тиждень 15 2 год.	Тема 8. Філософія сучасного дозвілля (3) 1. Суть концепції «цивілізації дозвілля» Ж. Дюмазед'є. 2. П. Томпсон про вплив трудової діяльності на зміст і форми організації дозвілля.	Лекція 15	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література: 2,3,5,8,10,11</i> <i>Додаткова література: 5,7,8,32,33,34</i>	Опрацювати теми: 1. Суть проблем, викликаних збільшенням обсягу вільного часу сучасної людини. 2. Дозвілля народів світу. 5 год.	до семінарського заняття
Тиждень 15 2 год.	Тема 9. Філософія сучасного дозвілля (4) 1. Моделі дозвілля М. Каплана. 2. Виховний аспект культури сучасного дозвілля.	Семінарське заняття 22	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 2,3,5,8,10,11</i> <i>Додаткова література: 5,7,8,32,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тиждень 15 2 год.	Тема 9. Філософія сучасного дозвілля (5) 1. Трансформація європейського дозвілля у ХХ столітті. 2. Дозвілля як сфера життєдіяльності сучасної молоді.	Семінарське заняття 23	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 2,3,5,8,10,11</i> <i>Додаткова література: 5,7,8,32,33</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів	
Тиждень 16	Тема 8. Філософія сучасного дозвілля (4)	Лекція 16	Презентація.	<i>Основна</i>	Опрацювати теми:	до

<p>2 год.</p>	<p>1. Відтворення культурно-просвітницької діяльності у дозвіллі України. 2. Сучасні технології культурно-дозвіллевої діяльності. 3. Значення дозвілля у житті сучасної людини.</p>		<p>Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>література:</i>2,3,5,7,8,10,11 <i>Додаткова література:</i>5,7,8,29,31,32,33</p>	<p>1. Арт-технології в сучасному дозвіллевому просторі. 2. Івент-технології в сучасному дозвіллевому просторі. 3. Клубне дозвілля. 6 год.</p>	<p>семінарського заняття</p>
<p>Тиждень 16 2 год.</p>	<p>Тема 9. Філософія сучасного дозвілля (6) 1. Роль освіти у формуванні дозвілля сучасного українця. 2. Культура дозвілля сучасного студента. 3. Інтернет-дозвілля молоді.</p>	<p>Семінарське заняття 24</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i>2,3,5,8,10,11 <i>Додаткова література:</i>5,7,8,32,33,34</p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів</p>	